

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและการปรับตัวสำหรับการแก้ไขปัญหของครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ พร้อมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์และบทบาทของสมาชิกในครอบครัวและเครือข่ายว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง 2) เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาแกนนำเด็กและเยาวชนให้ได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม มีทักษะในการดำรงชีวิตที่จำเป็นและมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ 3) เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาศักยภาพของครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์และองค์กรทางสังคมในชุมชนให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์และ 4) เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์

วิธีการดำเนินการวิจัย โครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตั้งอยู่บนกรอบพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องและมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้และการนำผลการศึกษาที่ได้ไปปฏิบัติต่อไป การดำเนินการโครงการวิจัยนี้จะแบ่งเป็น 3 ช่วง แต่ละช่วงมีวิธีการดังนี้ ช่วงแรก ขึ้นเตรียมโครงการ , ช่วงที่สองเก็บรวบรวมข้อมูล และช่วงที่สามเป็นการปฏิบัติการ

วิธีการเก็บข้อมูล/แหล่งข้อมูล สำหรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะใช้เครื่องมือและเทคนิคหลายวิธีผสมผสานกันเช่น การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสัมภาษณ์ประวัติชีวิต และการจัดเวทีโดยใช้เทคนิค AIC การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ทั้งวิธีการที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แหล่งข้อมูล ใช้ทั้งข้อมูลจากเอกสารของสำนักงานสาธารณสุขเช่นสถิติผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์และผู้เปิดเผยตัว นอกจากนี้แล้วจะต้องใช้ข้อมูลมือหนึ่งซึ่งต้องค้นหาผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพและข้อจำกัดของชุมชนสามารถนำมาพัฒนาได้และสามารถสร้างให้เป็นกลไกในการดำเนินกิจกรรมเพื่อร่วมในการแก้ไขปัญหของเค็กได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาครั้งนี้พบผู้ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน โดยให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา และมีใจที่จะเข้ามาร่วมในการดำเนินงาน เช่น ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำต่างๆในชุมชนบางคนเช่น คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล , ผู้ใหญ่บ้าน , อสม. และผู้นำที่ไม่เป็นทางการเช่น มัคทายก และผู้ทำพิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น

ส่วนข้อจำกัดของชุมชนจากการศึกษาครั้งนี้เน้นที่กลุ่มเด็กและเยาวชนพบว่าสาเหตุที่ทำให้กลุ่มเด็ก/เยาวชนไม่เข้มแข็ง เช่นขาดผู้สนับสนุนที่ต่อเนื่อง ผู้สนับสนุนไม่มีกระบวนการการ

พัฒนาเด็กและเยาวชนคือมีเงินมาให้ทำกิจกรรมเช่นการเลี้ยงไก่แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร ไม่มีประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่ม ไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม มีความอาย ผู้ปกครองไม่เข้าใจการทำกิจกรรม ฯลฯ

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของชุมชน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวบุคคล เช่นกลุ่ม /องค์กรต่างๆในชุมชนที่มีศักยภาพนั้น นักวิจัยได้มีการประสานงานกับบุคคลเหล่านี้เพื่อดึงศักยภาพของแต่ละคนที่มีอยู่ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชน(เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์)แบบมีส่วนร่วม

สำหรับข้อจำกัดนั้น นักวิจัยได้นำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการสร้างเสริมและพัฒนาชุมชนแกนนำเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็ง โดยใช้วิธีการลดข้อจำกัด(จุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็ง)ตามที่กลุ่มร่วมกันเสนอ

ปัญหาที่เด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์พบที่เหมือนกันคือ 1)ปัญหาด้านเศรษฐกิจ 2)ปัญหาด้านจิตใจเช่นเรื่องขาดความอบอุ่น เครียดและเหงา 3)ปัญหาเรื่องการเรียน4)ปัญหาเรื่องขาดผู้ชี้แนะ และให้คำปรึกษา ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกับเด็กๆคือ(1)ไม่มีเพื่อน ถูกเพื่อนล้อ ปัญหาด้านจิตใจเช่นเรื่องขาดความอบอุ่น เครียดและเหงา ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกับเยาวชนคือ 1)ปัญหาช่องว่างระหว่างวัย(เยาวชนกับผู้ดูแล) 2)ปัญหาการคบเพื่อนที่มีทั้งดีและเลว(เพื่อนเลว, บุหรี่และยาบ้า)เที่ยวกลางคืนและที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร3)ไม่มีงานทำ4)ปัญหาเรื่องขาดผู้ชี้แนะ และให้คำปรึกษา